

допомогою синтаксичного аранжування висловлювання – немаркованої конструкції із прямим порядком слів, у якій позначення АКТОРА передусе позначенню ЕКСПЕРІЄНЦІРА.

Отже, у статтях кримінальної хроніки сугестивна функція мови актуалізується на різних мовних рівнях – лексичному, граматичному та синтаксичному. Вживання різнорівневих засобів репрезентації злочину забезпечує експліцитний та імпліцитний вплив на реципієнтів та стимулює необхідну авторові рецепцію конкретної події.

Література

1. Баранов А.Н. Лингвистическая экспертиза текста / Анатолий Николаевич Баранов. – М. : Флинта: Наука, 2007. – 592 с.
2. Мечковская Н.Б. Социальная лингвистика / Нина Борисовна Мечковская. – М. : Аспект Пресс, 1996. – 207 с.
3. Петруничева Н.С. Проблемы коммуникативной функции языка / Н.С. Петруничева, Е.Н. Кисловская, З.М. Ветчинкина. – Тюмень : Изд-во Тюмен. гос. ун-та, 1981. – 152 с.
4. Слухай А.С. Алітераційне римування як засіб сугестивного впливу в давньоанглійських текстах: методологія дослідження / А.С. Слухай // *Studialinguistica*. – К. : Київський університет, 2010. – С. 132–139.
5. Трофимова О.В. Публицистический текст. Лингвистический анализ: учебное пособие / О.В. Трофимова, Н.В. Кузнецова. – М. : Флинта, 2010. – 211 с.
6. Черепанова И.Ю. Дом Колдуньи. Язык творческого Бессознательного / Ирина Юрьевна Черепанова. – М.: «КСП+», 1999. – 416 с.
7. Halliday M. Exploration in the Functions of Language / Michael Alexander Kirkwood Halliday. – London : Edward Arnold Publishers, 1973. – 143 p.

Антоненко В.В., студент

*Науковий керівник – Тихоненко О.В., канд. філол. наук, доцент
Харківський національний аграрний університет імені В.В.Докучаєва*

СПЕЦИФІКА НАУКОВОГО СТИЛЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Сучасна українська мова як динамічний вербальний накопичувач інформації вирізняється своєю стильовою різноманітністю, що обслуговує різні потреби комунікації: повідомлення, інформування, з'ясування, пояснення, обґрунтування, переконання, обговорення, пропагування, узагальнення, впливута ін. Саме вивчення стилів, раціональне використання їх специфіки та прагнення вдосконалити навички відповідно до сфери вжитку – це одне із основних завдань кожного громадянина, який поважає себе, Батьківщину, народ. Тому розглянемо найбільш однорідний, один із найголовніших стилів української мови – науковий, що має свої характерні особливості, сферу поширення, призначення, коло мовців, систему мовних засобів, стильові норми, і функціонує як один із різновидів літературної мови, що обслуговує сферу науки, виробництва, освіти й реалізується в книжних спеціалізованих текстах різних жанрів [3, с.16].

Безумовно, це одна з найбільших та найважливіших частин української лінгвостилістики. Але чи можна стверджувати, що наукова мова потрібна для

кожного пересічного українця? Чи потребуємо ми тієї «високої», «конкретної» мови? Так, потрібна, оскільки майже кожного дня маємо справу з певними науковими, професійними термінами, поняттями, явищами. Саме тому завданням цієї розвідки є дослідження особливостей та рис згаданого стилю.

Метою наукового стилю є точне, логічне, обґрунтоване донесення інформації, наукове доведення або спростування різних фактів та явищ, обґрунтування гіпотез, класифікація понять і систематизація знань. Основну увагу звернено на логічність, точність і послідовність викладу, що й обумовлює високий рівень наукових висловлювань. У цьому стилі, як і в офіційно-діловому, значною мірою реалізується інформативно-комунікативна функція мови. Йому властиві найбільш ціннісні пізнавальні надбання людства в кожній сфері його поширення. Із плином часу техніка наукової діяльності змінюється, розгортається і вдосконалюється, тому існує потреба в розвитку, удосконаленні наукової мови, розробленні нових підходів та методів її поширення [2, с.60].

Як і всі стилі сучасної української мови, науковий стиль витримав свої етапи розвитку і становлення. Він привертав увагу багатьох дослідників, зокрема М. А. Жовтобрюх, В. М. Русаніського, Л. І. Мацько.

Загально визнаним є те, що науковий стиль нової української літературної мови бере свій початок з другої половини ХІХ ст. Спочатку його презентовано як науково-популярний підстиль, яким написано науково-популярні статті в журналі «Основа» та брошури товариства «Просвіта» (заснування 1868 р. у Львові). Науковий стиль формували видатні українські вчені: І. Франко, М. Драгоманов, К. Михальчук, А. Кримський, В. Гнатюк, І. Свенціцький, М. Сумцов.

Фундаментом створення наукового стилю став художній (наявність книжних слів), публіцистичний, офіційно-діловий (використання термінологічної лексики, складних синтаксичних конструкцій) [1, с.157]. Науковий стиль – великий за обсягом розділ української стилістики, тому він має власну диференціацію: власне науковий, науково-навчальний, науково-довідковий, науково-популярний підстилі, кожен із яких має своє завдання, призначення, виражальні засоби. Розглянемо кожен з них.

Власне науковий або академічний підстиль використовують у написанні первинних і вторинних наукових текстів, що повідомляють наукову інформацію, доводять її новизну. До первинних наукових текстів (їх мета – доведення певної наукової істини) належать монографії, дисертації, дипломні, магістерські роботи, наукові статті, наукова доповідь. До вторинних (їх мета – опис змісту первинних текстів) належать конспекти, реферати, анотації, рецензії. Підстиль вирізняють загалом суворою, академічною манерою викладу, де присутня насиченість фактами, чіткість, послідовність. Він об'єднує наукову літературу, написану фахівцями і призначену для них.

Науково-навчальний підстиль використовують для написання підручників, посібників тощо. Його мета полягає в донесенні потрібної інформації в скороченому, зрозумілому вигляді, придатної для запам'ятовування та вивчення. Відрізняється поєднанням академічної, книжної та лаконічної, популярної манери викладення, тобто це неофіційне поєднання науково-популярного та власне наукового підстилів.

Науково-довідковий використовується в літературі (енциклопедії, довідники, різноманітні словники), призначений для пояснення термінів, явищ, понять.

Науково-популярний підстиль характеризується доступністю, зрозумілістю. основне завдання цього підстилю полягає в зацікавленні нефаківця науковою інформацією, що подається вибірково, у вигляді безпосередньої констатації факту.

Залежно від того, який цикл наук обслуговується науковим стилем, у ньому виокремлюють різновиди, основними з-поміж яких є фізико-математичний, природничий [1, с.160].

Провідна ознака наукового стилю – термінологічність. Тому в ньому виділяють спеціальну (стосується певної галузі) і загальнонаукову (стосується наукової сфери спілкування загалом) термінологію. Унаслідок інтенсифікації міжмовних контактів посилюється роль інтернаціональних елементів терміносистеми. Термінологічність пов'язана з такими ознаками стилю, як наявність умовних позначень, символів, формул. Ці ознаки чітко організовують науковий текст, усувають суб'єктивність викладу і двозначність.

Для наукового стилю мови помітною рисою щодо синтаксису є його поступове ускладнення, викликане інтенсивним розвитком наукових знань. Синтаксис має виражений книжний характер, безособовість викладу, відсутність авторства [3, с.36].

Очевидно, що дослідження наукової, зокрема української фахової мови – це дуже складна робота, що передбачає вивчення історичних, фізико-математичних, біологічних та багато інших наук. Це безліч гіпотез, фактів, поглядів, думок.

Таким чином, науковий стиль української стилістики – це особлива й дуже важлива частина «мовного життя» кожного українця, що потребує ретельного вивчення. Дослідження різновидів наукового стилю є перспективним напрямом дослідження в лінгвістиці.

Література

1. Мозгова Н.І. Етапи розвитку наукового стилю сучасної української літературної мови / Н.І.Мозгова // Вісник ДонДУЕТ. – 2003. - №2 (18). – С.157-164.
2. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. /за ред. Л.Мацько. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2008. – 252с.
3. Тихоненко О.В. Українська мова професійного спрямування: курс лекцій / О.В.Тихоненко. – Харків, 2005. – 58 с.

Дятло Є.В., студентка

*Науковий керівник – Петрова Т.О., канд. філол. наук, доцент
Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва*

ПОРУШЕННЯ МОВНИХ НОРМ У ТЕКСТІ СУЧАСНОЇ РЕКЛАМИ

Реклама як феномен соціокультурного життя людини вже тривалий час привертає увагу представників різних наук: психології, економіки, маркетингу, мистецтвознавства, філософії, мовознавства та багатьох інших. Мовні особливості рекламних текстів постійно перебувають у полі зору лінгвістів – Н.Д. Артюнова, Т.Г. Добросклонської, Н.І. Клушиної, Н.Ф. Непийводи та ін. Однак наукові дослідження лінгвістичних аспектів реклами потребують постійного оновлення. Зокрема порушення мовних норм у тексті реклами є